

Ekteskapserklæring

Et verdidokument om
ekteskapet, barnet og Bibelen
i møte med vår tids kjønnsnøytrale ideologi

Bakgrunnen for denne erklæringen

- *Er ekteskapet Guds skaperordning for mann og kvinne?*
 - *Har barn rett til å kjenne sin egen mor og far?*
 - *Er homofilt samliv i pakt med Guds vilje?*
 - *Bør kristne menigheter tilpasse seg den kjønnsnøytrale ideologien?*
- **DEBATT.** Den kirkelige debatten om samliv, homofili og ekteskap har de siste årene vært intens. Etter at Stortinget i 2008 vedtok en kjønnsnøytral ekteskapslov, har frontene på den kirkelige arenaen blitt stadig tydeligere. Hittil har debatten først og fremst foregått i Den norske kirke, men på sikt vil tematikken trolig bli like aktuell i mange andre kirkesamfunn og kristne organisasjoner.
- **NESTEKJÆRLIGHET.** Som kristne er vi kalt til å elske våre medmennesker i ord, holdninger og handlinger. Uansett hva de står for, oppfordres vi til å møte alle med vennlighet og saklighet. Det gjelder selvsagt også mennesker som har et annet ståsted enn oss i samlivsetikken. Noen av oss trenger kanskje å ta et oppgjør med seg selv i denne forbindelse, og be Gud og mennesker om tilgivelse. Alle trenger vi å be Herren om å gi oss mer av sin kjærlighet.

● **IDEOLOGI.** Ofte blir spørsmålet om likekjønnet ekteskap framstilt som en kamp *for* eller *mot* homofilt samliv. En slik framstilling er for snever. Likekjønnet ekteskap er nemlig bare én del av en omfattende, kjønnsnøytral ideologi. Hvis kirker og menigheter tilpasser seg denne ideologien og omdefinierer ekteskapet, vil det endre hele deres teologi angående kjønn og seksualitet, foreldreskap og barn, ekteskap og familie.

● **ULIKHETER.** Til tross for at kristen samlivsetikk handler om mange ulike spørsmål, er det homofilt samliv som har fått nesten all oppmerksomhet de siste årene. I den forbindelse er det viktig å være klar over at mennesker med homofile følelser ikke er en ensartet gruppe:

Noen kjemper aktivt for å fremme en homopolitisk agenda i samfunnet, og er ikke kristne. Noen er kristne og jobber for å endre ekteskaps-teologien i kirken sin. Andre gjør det ikke. Atter andre lever som single fordi de har valgt å følge Bibelens samlivsetikk, men de har ikke noe ønske om å stå offentlig fram med sin tiltrekning til samme kjønn. Med andre ord: Å snakke om «de homofile» som en ensartet gruppe er altfor unyansert.

● **TOLERANSE.** Norge er et pluralistisk samfunn, der folk med ulik etikk og overbevisning lever side om side. Hver enkelt har frihet til å leve slik de vil, innenfor rammen av norsk lov. Et demokratisk samfunn vil kunne vedta lover og ordninger for samliv som vi ikke selv kan gå god for. Som kristne må vi tolerere at ikke alle – heller ikke staten – er enige med oss i etiske spørsmål. Men et demokrati må sikre mindretallets rett til å kunne hevde sin overbevisning, basert på velbegrunnede standpunkter, uten å bli møtt med fordømmelse, utstøtelse og straffereaksjoner. Det handler om toleranse begge veier.

Hensikten med denne ekteskaps-erklæringen er å forklare og begrunne utfordringene fra den kjønnsnøytrale ideologien, og å gi støtte til en bibelsk forståelse, veiledning og forkynnelse.

1 Jesus Kristus er vårt forbilde og vår autoritet

Kristne er kalt til å møte alle mennesker med nestekjærlighet, og med Guds nåde og sannhet.

- **SKAPT OG ELSKET.** Ifølge Bibelen er alle mennesker skapt i Guds bilde, elsket av ham og med et iboende og uutslettelig menneskeverd. Samtidig er vi alle syndere. Vi er i samme båt, med samme behov for Guds nåde, tilgivelse og frelse. Som kristne har hver enkelt av oss utfordringer på ulike livsområder i forhold til Guds vilje. Det faktum at vi alle kommer til kort overfor Guds bud, må imidlertid møtes med evangeliet om Hans tilgivelse, og ikke med en nedskrivning av Bibelens bud.
- **NESTEKJÆRLIGHET.** Jesus kaller og inspirerer oss til å vise nestekjærlighet overfor alle mennesker – i ord, holdninger og handlinger. Det gjelder også i møte med mennesker som har homofile og bifile følelser, transseksuelle personer m.m. Å ha Jesus som forbilde betyr at vi viser kristen nestekjærlighet og varme, samtidig som vi holder fast på Guds skapervilje og bud. Å tilpasse seg krav og ideologier som bryter med Bibelens etikk, er ikke et uttrykk for kristen nestekjærlighet.
- **NÅDE OG SANNHET.** Ordene «nåde og sannhet» beskriver godt hvordan Gud møter oss, og hva som er en kristen holdning i møte med andre mennesker. Se Joh 1,14.18. Paulus uttrykker det samme med oppfordringen om å være «tro mot sannheten i kjærlighet», Ef 4,15.

Overfor en kvinne som hadde brutt Guds bud, viser Jesus en slik holdning i praksis: «Heller ikke jeg fordømmer deg. Gå bort, og synd ikke mer fra nå av!» Joh 8,2-11.

- **KJÆRLIGHET TIL BARN.** Jesus utfordrer oss på en radikal måte når han gir barna en spesiell rolle og plass i Guds rike. Se f.eks. Matt 18,1-5. En teologi som oppløser betydningen av mor-far-barn-relasjonen, bryter med Jesu dype respekt og kjærlighet overfor barn. Verken mor eller far er overflødig i et barns liv. Barneperspektivet må derfor ha en sentral plass i kristen samlivsteologi.
- **«FØLG MEG!»** I møte med ulike mennesker bekrefter Jesus deres menneskeverd, tilgir deres synd og utfordrer dem til et nytt liv i etterfølgelse av Ham. «Følg meg!» sier han ved mange anledninger. Han roser dem som «kommer til meg og hører mine ord og gjør det de sier» (se Luk 6,46-49).
- **IDEALET.** Jesu liv og holdninger inspirerer, utfordrer og korrigerer. Som kristne må vi be Gud og medmennesker om tilgivelse og nye muligheter når vi mislykkes i å leve opp til forbildet som Jesus gir oss. Hans eksempel motiverer oss til å elske Gud av hele vårt hjerte, og vår neste som oss selv, Mark 12,30-31.

2 Vi er forpliktet på Bibelens lære om ekteskapet

Ekteskapet er Guds skaperordning for én mann og én kvinne, innstiftet av Gud og bekreftet av Kristus.

- **ENTYDIG BUDSKAP.** Helt fra skapelsesberetningen og De 10 bud («Du skal hedre din far og din mor») og til Jesu budskap og apostlenes lære er Bibelen entydig: Ekteskapet består av mann og kvinne. Jesus sier det slik:

«Har dere ikke lest at Skaperen fra begynnelsen av skapte dem som mann og kvinne og sa: «Derfor skal mannen forlate far og mor og holde fast ved sin kvinne, og de to skal være én kropp.» Så er de ikke lenger to; de er én kropp.» Matt 19,4-6.

- **BUDENE OG KJÆRLIGHETEN.** I debatten om kristen samlivsetikk blir Guds bud og ordninger ofte framstilt som en motsetning til «kjærligheten». Man bruker begrepet «kjærlighet» for å sette bibelske enkeltbud ut av kraft. Dette er ikke bibelsk, for alle Guds bud er uttrykk for Hans kjærlighet. Jesus sier: «Hvis dere holder mine bud, blir dere i min kjærlighet, slik jeg har holdt min Fars bud og blir i hans kjærlighet», Joh 15,10.

Forholdet mellom kjærligheten og Guds bud blir beskrevet på denne måten av apostelen Johannes: «Kjennetegnet på at vi elsker Guds barn, er at vi elsker Gud og holder hans bud», 1 Joh 5,2.

- **SEKSUELT SAMLIV.** Guds vilje er god, og ekteskapet mellom én mann og én kvinne er Guds gode ordning for seksuelt samliv. For å verne denne relasjonen gir Bibelen mange advarsler mot seksuell synd mellom mann og kvinne. Mer enn 30 ganger

blir for eksempel hor, altså seksuelle relasjoner før og utenfor ekteskapet, beskrevet som synd i Det nye testamentet. Når det gjelder seksuelle forhold mellom to av samme kjønn, sier Bibelen blant annet at kvinner «byttet ut det naturlige samliv med det unaturlige», og at «menn drev utukt med menn», Rom 1,25-27. Ifølge Bibelens samstemte undervisning bryter homoseksuell atferd med Guds bud og vilje. Se også 1 Kor 6,9-11 og 1 Tim 1,8-11.

- **DYPERELIGGENDE ÅRSAKER.** Når kirkesamfunn og menigheter mener at de har mandat til å omdefinere ekteskapet i strid med Bibelens entydige budskap, er dette ofte et resultat av dypereleggende årsaker. Det kan handle om grunnleggende temaer som bibelsyn, apostlenes og Jesu autoritet, evangelieforståelsen, teologien om synd og nåde, frelseslæren, åpenbaringsteologien og kirkeforståelsen.

3 Vi deler den felleskristne teologien om ekteskapet

Gjennom hele kirkens historie har kvinne og mann vært ekteskapets konstante faktor.

- **GLOBALT.** Fram til vår tid har alle kristne kirkesamfunn hatt den samme forståelsen av ekteskapet: Det er en institusjon for kvinne og mann, innstiftet av Gud fra skapelsen av. Ekteskapet er ikke en sosial konstruksjon, en menneskelig oppfinnelse. Det er tvert imot en før-statlig institusjon som verken politi-

kere eller kirkeledere har definisjonsretten over.

Det er bare de skandinaviske folkekirkene og noen få kirker i Europa og Nord-Amerika som de siste årene har endret sin ekteskapsteologi. Rundt to prosent av verdens kristne er medlemmer av disse kirkesamfunnene. 98 prosent tilhører kirker som holder fast på den klassiske forståelsen av ekteskapet. (Kilde: *Vårt Land*, 13.11.2015.)

- **NASJONALT.** Endringene i Den norske kirkes samlivsteologi har skjedd raskt. En 30-siders

samlivsutredning som tre biskoper skrev i 1997, konkluderte slik: «Å sidestille heterofilt ekteskap med homofilt samliv er i strid med grunnleggende etiske prinsipper i Bibelen og må anses som kirkesplittende vranglære.» I 2005 uttalte et enstemmig bispemøte at ekteskapet er for én mann og én kvinne. I 2006 og 2007 sa et overveldende flertall i Den norske kirkes Lærenemnd og i Kirkemøtet det samme. Store deler av Den norske kirkes lederskap har nå forlatt denne forståelsen av ekteskapet, til tross for at ingen har presentert ny og overbevisende innsikt ut fra Bibelen.

4 Relasjonen mellom mor, far og barn er unik

Alle mennesker har sitt opphav i én mor og én far. Blodsband og biologisk slektskap er av grunnleggende betydning for enkeltmennesket og for samfunnet.

● **GRUNNCELLEN.** Ekteskapet har alltid vært uløselig knyttet sammen med forplantning og fødsel, barn og oppvekst. Relasjonen mellom kvinne og mann som har felles barn, har vært grunncellen i samfunnet.

● **MORS OG FARS BETYDNING.** En familie med en god mor og far er det optimale utgangspunkt for barns oppvekst. Som kvinne og mann er mor og far viktige identifikasjonspersoner, forbilder og rollemodeller i barnets liv. I samspill med hverandre og med barnet gir mor og far hvert sitt unike bidrag i utviklingen av et barns identitet, personlighet og selvbilde.

● **FNs BARNEKONVENSJON.** Så langt som det er mulig og forsvarlig, bør de biologiske foreldrene også være juridiske og sosiale foreldre. FNs Barnekonvensjon sier: «Barnet skal, så langt det er mulig, ha rett til å kjenne sine foreldre og få omsorg fra dem. [...] Begge foreldre har et felles ansvar for barnets oppdragelse og utvikling» (Artikkel 7.1 og 18.1). I konvensjonens forarbeider går det klart fram at «foreldre» betyr biologisk mor og far.

● **ADOPSJON.** Når barn er havnet i en alvorlig nødssituasjon, vil adopsjon ofte være den beste løsningen. Kristne kirker kan imidlertid ikke støtte ideologier og ordninger som aktivt bidrar til å *skape* situasjoner der barns grunnleggende rettigheter blir krenket.

● **FAR OG «MEDMOR».** Som Guds folk er vi kalt til å «lyde Gud mer enn mennesker», Apgj 5,29. Den kristne kirke kan ikke tilpasse seg en ideologi som reduserer far til en «sædcelle» eller en «donor». Kirken må i stedet protestere og minne politikerne om at Barneloven §4a bygger på en usannhet når den

erklærer at barn som har fått en «medmor», ikke har far: «Eit barn kan ikkje ha både ein far og ei medmor.» Statens legitimering av planlagt farløshet (og morløshet) strider både mot barns rettigheter og mot Guds skapervilje.

● **ALLE BARN ER ELSKET AV GUD.** Uansett hvordan et barn er blitt unnfanget, og uavhengig av dets familiesituasjon, er barnet dyrebart og verdifullt og elsket av Gud. Som kristne ønsker vi å møte *alle* barn med kjærlighet og respekt.

● **FUNDAMENTALE SANNHETER.** Kirker og menigheter som innfører likekjønnet ekteskap, oppløser betydningen av kjønn – ikke bare i parrelasjonen, men også i familien. To mammaer og to pappaer blir uunngåelig en naturlig del av disse kirkenes lære om familien. Mor-far-barn-relasjonen får ikke lenger stå i noen særstilling, men blir bare én av flere sidestilte familievarianter.

Den kjønnsnøytrale ideologien utfordrer fundamentale sannheter angående mennesket og Guds skapervilje. Det handler blant annet om:

- Betydningen av kjønn
- Seksualitetens mening og rammer
- Læren om kvinne og mann, mor og far
- Forplantning og foreldreskap
- Mor-far-barn-relasjonens betydning
- Barns rett til å kjenne sitt biologiske opphav
- Familieforståelsen
- Betydningen av slekt og biologiske relasjoner
- Ekteskapets definisjon og særpreg

5 Det er ikke diskriminerende å hevde at ekteskapet er for mann og kvinne

Å skjelne mellom enkjønnet og tokjønnet samliv er en saklig og velbegrunnet differensiering. Det betyr at man tar biologien, barnet, FNs Barnekonvensjon og Bibelen på alvor.

- **GRUNNLEGGENDE FORSKJELLER.** Samliv mellom kvinne og mann, og samliv mellom to av samme kjønn er grunnleggende forskjellige når det gjelder muligheten til å få barn. Det dreier seg om to ulike biologiske forhold.

Å behandle forskjellige forhold ulikt skjer på alle samfunnsområder. Det dreier seg ikke om diskrimi-

nering, men om saklig og velbegrunnet forskjellsbehandling. Idrett er et illustrerende eksempel: Det er ingen som snakker om «diskriminering» fordi menn ikke får lov til å konkurrere mot kvinner. Årsak: Utgangspunkt og forutsetninger hos kvinner og menn og er forskjellig. Det samme er tilfelle når det gjelder tokjønnede og enkjønnede parforhold.

- **MENNESKERETTIGHETENE.** Den europeiske Menneskerettsdomstolen i Strasbourg har ved flere anledninger de siste årene erklært at det ikke er diskriminerende å definere ekteskapet som et samliv mellom kvinne og mann. I 2010 uttalte f.eks. domstolen: «Den europeiske Menneskerettighetskonvensjon forplikter ingen stat til å utvide retten til ekteskap til å

omfatte par av samme kjønn.» I juni 2016 stadfestet domstolen i Strasbourg dette på ny i en tilsvarende, enstemmig domsavsigelse (*Chapin and Charpentier v. France*). I FNs Menneskerettighetserklæring artikkel 16 forutsettes det at ekteskapet er for mann og kvinne, og det erklæres at «familien er den naturlige og grunnleggende enhet i samfunnet».

- **BARNEPERSPEKTIVET AVSLØRER.** Ved å bruke barneperspektivet ser man at det er den kjønnsnøytrale ideologien som i virkeligheten fungerer diskriminerende. Det er **barna** som blir diskriminert. De blir dessuten fratatt grunnleggende rettigheter og nektet likestilling sammenlignet med andre barn, når ekteskapet gjøres kjønnsnøytralt.

6 Mulige konsekvenser av den kjønnsnøytrale ideologien

Mange mener at det er et framskritt å omdefinere ekteskapet i sin grunnstruktur. Mye tyder på at det i stedet vil skade enkeltmennesker, samfunnet og kirken.

- **SAMLIVSANARKI.** Et viktig mål for den radikale samlivsideologien er å avskaffe hetero-normen (mann/kvinne-normen). I stedet vil man innføre

multi-normen, der de fleste former for seksualitet og samliv framstilles som sidestilte varianter. Resultat blir et samlivsanarki, hvor *ingen* samlivsform står i noen særstilling: Hetero, homo, bi, poly, pan, trans osv – alt defineres som like naturlig, normalt, rett og godt for barn, for voksne og for samfunnet. Den tradisjonelle familieforståelsen med mor, far og barn som grunnleggende enhet blir derved radikalt svekket. De største taperne i dette samfunnsekspérimentet blir barna.

- **BARN SOM RETTIGHET.** I den nye samlivs-ideologien blir barn en rettighet for voksne, mens barn mister retten til sin egen mor eller far. De siste årene har det vokst fram et internasjonalt og kommersielt barnemarked. Der handler man med sæd og egg, donorer og surrogatmødre. Som kristne kan vi ikke sette godkjenningstempel på denne virksomheten. Barn er en gave, og ikke en rettighet eller en handelsvare. Planlagt farløshet og morløshet

bryter med vår forståelse av barns gudgitte rett til å kjenne sin egen mor og far, så langt det er mulig og forsvarlig.

● **KREVENDE FOR BARN OG UNGDOM.**

I mange norske skoler blir barn i dag undervist i en forståelse av familie og samliv der kjønn er uvesentlig. Både direkte og indirekte blir det dessuten kommunisert at det er positivt og sunt å prøve ut forskjellige former for seksualitet, kjønnsuttrykk og kjønnsidentiteter. Det samme budskapet formidles i mye av dagens ungdomskultur.

Den nye loven om endring av juridisk kjønn kan bli en krevende utfordring for mange barn og unge. I framtiden vil enhver stå fritt til å definere sitt kjønn ut fra følelser, og ikke biologi. Dersom denne kjønnsforståelsen får innpass i skoler og barnehager, vil det sannsynligvis føre til at stadig flere barn og unge vil oppleve økt forvirring og usikkerhet omkring kjønn og seksualitet, relasjoner, identitet og selvbylde.

● **SAMVITTIGHETSFRIHET.** Hvis den kjønnsnøytrale ideologien blir stadig mer dominerende, kan den bli en alvorlig trussel mot samvittighetsfriheten

til lærere og andre som blir pålagt å formidle denne ideologien. Den samme utfordringen gjelder foreldre som er skeptiske til den kjønnsnøytrale ideologien. Det er ikke selvsagt at de vil møte respekt og toleranse hvis de oppdrar barna sine i tråd med egen overbevisning når det gjelder ekteskap, familie og barn.

● **KONFLIKTER.** En teologi som bryter med Bibelens lære om ekteskap, familie og barn, vil føre til samarbeidsproblemer mellom ulike kirkesamfunn, men kan også forårsake interne splittelser i menigheter, organisasjoner og kirkesamfunn.

Vår tro på den treenige Gud forplikter oss til å bekjenne og forsvare Bibelens budskap om ekteskap, familie og barn.

Vi sier:

- JA til Bibelen som kirkens forpliktende norm for tro og liv.
- JA til ekteskapet som Guds skaperordning for én mann og én kvinne.
- JA til mor-far-barn-relasjonens særstilling og unike betydning.
- JA til barns gudgitte rett til å kjenne sin egen mor og far.
- JA til barneperspektivet i kirkens teologi og praksis.

UTGIVERE

- Pinsebevegelsen i Norge • Normisjon • Norsk Luthersk Misjonssamband
- Den Evangelisk Lutherske Frikirke • De Frie Evangeliske Forsamlinger • Misjonsforbundet
- Det Norske Baptistsamfunn • Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn (DELK) • Indremisjonsforbundet
- Oslo katolske bispedømme • Trondheim stift/Den katolske kirke i Midt-Norge • Tromsø stift/Den katolske kirke i Nord-Norge
- NORME - Norsk Råd for Misjon og Evangelisering • Den Norske Israelsmisjon • Evangelisk Luthersk Nettverk • OASE
- Ungdom i Oppdrag • Kvinner i Nettverk • Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag • Norges Samemisjon
- Den indre Sjømannsmisjon • Asia Link • Kristent Nettverk • Foursquare Norge • Doulos-nettverket • Den nordisk-katolske kirke
- Kristen Muslimmisjon • Til Helhet • For Bibel og Bekjennelse (FBB) • Barn og Foreldrerett
- JesusKvinner • Operasjon Mobilisering • Nettverk for Menn • Stiftelsen MorFarBarn

*Disse 32 kirkesamfunnene og organisasjonene står sammen som utgivere av erklæringen.
Stiftelsen MorFarBarn (www.morfarbarn.no) har koordinert prosjektet.*

*Hver enkelt medutgiver støtter intensjonen og budskapet i denne erklæringen,
men går ikke nødvendigvis god for alle enkeltformuleringer i dokumentet.*